

Spotkanie konsultacyjne aPZRP – Olsztyn 08. 04. 2021 r. – pytania i odpowiedzi

Uwaga ! Poniższe pytania i odpowiedzi są nadal procedowane w procesie konsultacji społecznych i nie powinny być traktowane jako ostateczny sposób rozpatrzenia uwag i wniosków w ramach konsultacji społecznych. Poniżej opublikowane zostały wersje odpowiedzi, które zostały udzielone podczas spotkań konsultacyjnych.

Pełne wersje odpowiedzi zostaną opublikowane po zakończeniu konsultacji społecznych i opracowaniu projektu aPZRP uwzględniającego sposób rozpatrzenia uwag. Ostateczny sposób rozpatrzenia uwag i wniosków, które wpłynęły podczas całego procesu konsultacji społecznych aPZRP, będzie opublikowane w formie tabeli na stronie projektu stoppowodzi.pl oraz na stronie Ministerstwa Infrastruktury.

Pytanie odnośnie łyny gmina Stawiguda obręb Bartąg. Jakie zostały podjęte działania związane z oceną koryta rzeki (profil wzdłużny, poprzeczny) oraz osuwającą się skarpą między wsią Bartąg a stacją pomp numer 2?

Na etapie analizy ryzyka powodziowego wynikającego z map ryzyka powodziowego, wskazany w pytaniu teren nie został wskazany jako obszar problemowy. Przedstawiony na mapach ryzyka obszar zalewowy nie charakteryzuje się wysokim ryzykiem zagrożenia powodziowego. Dla przmiotowego obszaru zostało wskazane zadanie na liście dodatkowych działań. W prezentacji było ono przedstawione. Jest to działanie o kodzie P_LiW_2761 - zabezpieczenie przeciwpowodziowe obszarów położonych wzdłuż rzeki Łyny, na terenie miejscowości Bartąg, gmina Stawiguda i miasta Olsztyn w województwie warmińsko-mazurskim. Jest to działanie nietechniczne, polegające na wykonaniu analiz koncepcyjnych, projektowych, które pozwolą znaleźć przyczynę zagrożeń i sposób zabezpieczenia tego odcinka, aby prawidłowo ochronić teren. Celem tego działania jest opracowanie koncepcji wariantowej, sposobu zabezpieczenia na odcinku od wsi Bartąg do miasta Olsztyn oraz na terenie miasta Olsztyn. Przewidywane jest np., rozpatrywanie budowy zbiornika lub innych działań retencyjnych albo innego sposobu prowadzenia wód rzeki, biorąc pod uwagę szczegółową analizę uwarunkowań terenu. W harmonogramie przewidziano realizację tego działania przez cały okres od 2022 r. do 2027 r. na kwotę ok. 300 tys. zł. Zaplanowanie ochrony przeciwpowodziowej musi być poprzedzone pracami projektowymi, które zostały ujęte jako zadanie w projekcie aPZRP. Za to działanie odpowiedzialne jest RZGW w Białymstoku.

Pytanie dotyczące osuwających się skarp, bieżących prac naprawczych dotyczą zakresu działań/prac utrzymaniowych, które nie są ujęte w planie zarządzania ryzykiem powodziowym.

Czy planowana jest instalacja drugiej pompy w stacji pomp nr III w m. Bartąg gm. Stawiguda? Jaka jest wydajność zamontowanej aktualnie pompy?

Wydajność zainstalowanej pompy w stacji pomp nr III w m. Bartąg gm. Stawiguda wynosi 2160m³/h. W przyszłości planowana jest instalacja drugiej pompy na przepompowni.

Kiedy planowane są prace związane z koszeniem rzeki Łyny i wałów w obrębie Bartąg, z doświadczenia lat ubiegłych wynika, że działania te są podejmowane za późno.

Kiedy planowane jest pogłębienie i koszenie rzeki Łyny i koszenie wałów w Bartągu? Niewykoszone wały lub koszone za późno utrudniają monitorowanie szkód powodowanych przez bobry.

Koszenie skarp brzegowych rzek jak i wałów jest zadaniem utrzymaniowym. Musi być spełnionych kilka warunków do jego realizacji. Po pierwsze musi ta roślinność urosnąć, żeby móc ją kosić, więc nie rozpoczniemy tego w maju, kiedy nie ma roślinności. Przeważnie koszenie odbywa się od 15 lipca. Kwestią dyskusyjną jest, czy to za późno. W ocenie PGW WP koszenie skarp jest realizowane w odpowiednich terminach. Wszystkie zgłaszane szkody wyrządzone przez bobry są na bieżąco usuwane lub zabezpieczane. Ponadto, jeszcze jednym ważnym aspektem jest położenie łynny w obszarze chronionego krajobrazu i Prawo Wodne zastrzega, że wszelkiego rodzaju prace utrzymaniowe mają nie pogorszać warunków środowiskowych, co wiąże się z pewnymi procedurami formalnymi: zgłoszeniami do GIOŚ-u oraz uwarunkowaniami, które są nakładane przez Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska. Na bieżąco są usuwane skutki życia bobrów na wałach czy też szkód, które wyrządzają. Prace są wykonywane systematycznie co roku. Wynika to z zatwierdzonego planu utrzymaniowego. W związku z tym PGW WP stara się wykonywać zadania utrzymaniowe w jak najbardziej optymalnych terminach.

Czy istnieje możliwość umieszczenia łaty wodowskazowej przy przepompowni numer 3 zarówno przy przepompowni jak i w korycie rzeki?

Ta propozycja zostanie poddana analizie. Przy najbliższej aktualizacji pozwolenia wodno-prawnego zostanie to wzięte pod uwagę, czy montaż tych łat wodowskazowych jest niezbędny. Jeśli okaże się, że tak, oczywiście je zainstalujemy.

Czy przy pompowni nr III w Bartągu rz. Łyna zostaną zamontowane wodowskazy? Pomiar poziomu wody w Kortowie w Olsztynie nie zabezpiecza Bartąga przed podtopieniami.

Sam pomiar poziomu nie powoduje zabezpieczenia. Jest to pewien wyznacznik. Na dzień dzisiejszy ta propozycja również powinna być poddana analizie. Jeśli okaże się, że rzeczywiście pozwoliliby to w sposób szybszy reagować, przymierzmy się do realizacji. Problem w postawionym pytaniu związany jest z utrzymaniem istniejącej infrastruktury, co może się łączyć z realizacją działań wskazanych w planie. Dla rz. Łyna, w obecnie obowiązujących planach zarządzania ryzykiem powodziowym, nie ma określonych działań technicznych. Obecnie przewidziane jest stworzenie opracowania wskazującego postępowanie związane z ochroną przeciwpowodziową, które będzie rekomendowane do ujęcia na następny, trzeci cykl obowiązywania planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Najprawdopodobniej wtedy będą już wskazane konkretne rozwiązania.

Kiedy zostanie usunięte osuwisko skarp rzeki Łyna i skarpy zostaną zabezpieczone przed osuwaniem? Kiedy zostanie udrożniona rzeka Łyna i zostanie usunięte przewężenie w związku z osunięciem się skarp?

Na bieżąco są usuwane skutki osuwisk. Jeśli będzie konieczność natychmiastowego usunięcia powstałego osuwiska, to następuje to w sposób bieżący. Niemniej jednak, pragnę wrócić do zadania ujętego w aPZRP, które kompleksowo ma rozwiązać problem Łyny w tym miejscu. To jest opracowanie koncepcji zabezpieczenia przeciwpowodziowego obszarów położonych wzdłuż rzeki Łyna na terenie miejscowości Bartąg, gmina Stawiguda i miasta Olsztyn. To opracowanie wskaże nam kierunki interwencji. Ponadto, oprócz danego działania nietechnicznego, w Programie planowanych inwestycji PGW WP jest również ujęte działanie techniczne, na dalszym etapie prac, polegające na wykonaniu robót niezbędnych do zachowania prawidłowego przekroju rzeki Łyna, aby zlikwidować przewężenia i w odpowiednich miejscach dokonać umocnień skarp. Na dzień dzisiejszy, wszystkie osuwiska, które są na skarpach niebezpieczne i niezbędne do usunięcia będą usuwane ze środków utrzymaniowych. Jeśli chodzi o pogłębienie rzeki Łyny jest to problem, który planuje się rozwiązać w sposób wskazany we wcześniej omawianej koncepcji. Na dzień dzisiejszy ze środków utrzymaniowych możemy usuwać namuliska. Należy jednak zauważyć, że jest to obszar chronionego krajobrazu. Zgodnie z ustawą z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.), tego rodzaju prace muszą być zgłaszane na podstawie art. 118 i w tym wypadku Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska nakłada wykonanie raportu oddziaływania inwestycji na środowisko. Oznacza to, iż na dzień dzisiejszy, nie ma możliwości wykonania pogłębienia, oprócz usuwania namulisk w ramach środków utrzymaniowych. Aby dokonać pogłębienia należy do tego podejść w sposób inwestycyjny.

Co z rowami opaskowymi w Bartągu od mostu na obwodnicy Olsztyna do granic Olsztyna?

Na tym obszarze od stacji pomp Bartąg 3 są dwa rowy administrowane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku, na których są prowadzone w sposób cykliczny prace utrzymaniowe. W ubiegłym roku był koszony także rów od stacji pomp Bartąg 2, który również jest w administracji RZGW w Białymstoku - to są rowy grawitacyjne. Należy pamiętać o urządzeniach melioracji wodnych, które są połączone z naszymi urządzeniami wodnymi a nie są własnością Wód Polskich. Zarząd Zlewni Olsztyn rozważa poddanie analizie urządzenia melioracji wodnych. Zgodnie z art. 206 ustawy z 20 lipca 2017 Prawo wodne (Dz.U. 2021 poz. 624 z późn.zm.) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie może przypominać o ich prawidłowym utrzymaniu właścicielom urządzeń melioracyjnych, jednak nie ma możliwości wkraczania na grunty prywatne i ingerować w cudzą własność. W przypadku, gdy występuje brak właściwego utrzymania i będzie to zakłócać gospodarkę wodną, to ustawodawca przewidział możliwość, w art. 206 Prawa wodnego nałożenia w drodze decyzji szczegółowego zakresu i terminu wykonania prac utrzymaniowych. W tym roku, rowy, które są własnością Wód Polskich, będą utrzymywane w sposób prawidłowy.

Czy została przeprowadzona ocena stanu technicznego urządzeń melioracyjnych (syfonów) umieszczonych na rowach opaskowych jak i pod korytem rzeki Łyny obręb Bartąg? Ich stan ma znaczenie/wpływ na podtopienia w naszej miejscowości, pomijając oczywiście stan grobli i koryta rzeki Łyny.

Ocena syfonów będzie jeszcze w tym roku przeprowadzona. Syfony zostaną wyczyszczone w ramach utrzymania. Kompleksowa ocena stanu koryta rzeki, jak też syfonów i urządzeń, będzie ujęta w koncepcji zabezpieczenia przeciwpowodziowego obszarów położonych wzdłuż rzeki Łyna na terenie miejscowości Bartąg, gmina Stawiguda i miasta Olsztyn. Reasumując, zostanie dokonana konserwacja bieżąca syfonów, a ocenie technicznej będą poddane w kompleksowym opracowaniu.

Kiedy faktycznie będzie wykonane bagrowanie rzeki Narew w miejscach zatorogennych?

Miejsca zatorogenne są określane na podstawie historycznych danych oraz na bieżąco powstających zatorów lodowych. Często bywa tak, że są to nowe miejsca, zmienne w czasie, ze względu na to, że rzeka jest organizmem żywym, niesie wszelkiego rodzaju przedmioty, tworzy pływaczyn i przemiały. RZGW w Białymstoku w ubiegłym roku przeprowadziło na rzece Narew, na odcinku 62 km likwidację miejsc limitujących żeglugę. Należy pamiętać, że rzeka Narew jest drogą wodną w klasie 1A, z czego wynika określona głębokość tranzytowa. Należy wskazać o jakim odcinku jest mowa, bo Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku gospodaruje rzeką Narew od 83 km. Do 83 km jest to obszar działania RZGW w Warszawie. W ubiegłym roku RZGW w Białymstoku likwidował miejsca limitujące żeglugę. Wszelkie głazy i większe kamienie zostały przesunięte poza szlak, a konary drzew trwale usunięte z koryta rzeki. Dalej prowadzona jest analiza, jak poprawić stan bezpieczeństwa na szlaku Narwi i jak likwidować miejsca zatorogenne. Nie jest wykluczone, że w latach

Projekt: Przegląd i aktualizacja planów zarządzania ryzykiem powodziowym
Nr projektu: POIS.02.01.00-00-0001/19

kolejnych będą powtarzane prace w tym zakresie. W tym roku też przeprowadzona zostanie analiza z powodu wystąpienia mroźnej zimy. Wcześniej, z powodu ciepłych zim występujących przez ostatnie 3 lata, trudno było stwierdzić, gdzie rzeczywiście w chwili obecnej znajdują się miejsca zatorogenne. Zarząd Zlewni Ostrołęka analizuje te miejsca i na pewno wyniki tych analiz będą brane pod uwagę przy planowaniu prac utrzymaniowych czy też innych.

Kiedy dokończona będzie modernizacja zapory bocznej zbiornika wodnego Dębe od rzeki Prut w dół rzeki Narew? Działania te są niezbędne dla bezpieczeństwa powodziowego oraz żeglugi śródlądowej w rzece Narew na szlaku mazurskim.

Obszar, o którym mowa jest administrowany przez RZGW w Warszawie i należy do Zlewni Planistycznej Dolnej Narwi. Jest więc poza zakresem obszaru, który jest omawiany na dzisiejszym spotkaniu. Niemniej jednak w aPZRP na najbliższy cykl planistyczny zostały wskazane dwa działania: W_Na_16665 - "Przebudowa zapory bocznej Łacha Prut" oraz W_Na_2587 - "Modernizacja obwałowań Łacha Prut i Prut Prawostronny, bagrowanie miejsc zatorogennych w km 56 i 62 rzeki Narew oraz sukcesywna modernizacja pompowni zlokalizowanych na terenie powiatu Pułtuskiego".